06 listopada 2020

Koronawirus a zabiegi stomatologiczne – czy iść do dentysty w czasie epidemii?

Resort zdrowia w swoich wytycznych zaleca przed wizytą w gabinecie stomatologicznym telefoniczny kontakt z lekarzem, aby móc określić problem zdrowotny. Lekarz dokonuje oceny sytuacji i określa, czy przyczyna zgłoszenia wymaga wizyty w gabinecie stomatologicznym i wykonania procedury leczniczej, czy też może być ona odroczona, a pomoc doraźna udzielona pacjentowi w ramach teleporady. Ponadto resort zaleca lekarzom dentystom, aby przy podejmowaniu decyzji o formie interwencji uwzględnić stany wymagające doraźnej pomocy w tzw. stanie ostrym, jak i ryzyko progresji choroby i wystąpienia powikłań w perspektywie krótko-, średnio- i długoczasowej.

Świadczenia stomatologiczne w ramach stomatologii dziecięcej, zachowawczej i chirurgii stomatologicznej mają być ograniczone tylko do pilnej interwencji – wynika z zaktualizowanych przez Ministerstwo Zdrowia zaleceń postępowania przy udzielaniu świadczeń w dobie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2.

Świadczenia ortodontyczne powinny opierać się na telemedycynie, interwencyjnej opiece lekarskiej i planowanej opiece lekarskiej.

W okresie epidemii nie powinny być realizowane nowe **zabiegi protetyczne**, zwłaszcza jeśli chodzi o te, które należy wykonać u osób w podeszłym wieku (w większości protezy wykonywane na NFZ) oraz procedury przebiegające z koniecznością szlifowania zębów. W przypadku wykonania protez stałych długotrwała praca w aerozolu śliny pacjenta podczas szlifowania może być przyczyną zakażenia lekarza i asysty. Przed oddaniem protezy należy ją umieścić w wodzie z 0,5-1 proc. roztworem nadtlenku wodoru na minimum 30 minut. Protezy będące w fazie próby protez oraz w fazie ustalenia zwarcia centralnego powinny trafić do gabinetu stomatologicznego co najmniej dobę przed wizytą. Każde uzupełnienie protetyczne powinno być opakowane oddzielnie w worek strunowy. Uzupełnienia powinny być poddane działaniu lampy UV-C przez 30 minut w celu dezynfekcji. Gdy nie ma możliwości zastosowania lampy UV-C, dostarczona praca może być wprowadzona do ust pacjenta po okresie siedmiu dni od dostarczenia. W tym okresie dostarczona praca powinna być przechowywana w szczelnym pojemniku. Po zakończonej wizycie uzupełnienie protetyczne przed przekazaniem do laboratorium techniki dentystycznej powinno zostać zdezynfekowane, opakowane w worek strunowy, a następnie poddane działaniu lampy UV-C przez 30 minut. Gdy nie ma możliwości zastosowania lampy UV-C, praca może być przekazana do laboratorium po okresie siedmiu dni od wizyty pacjenta. Oznacza to, że w przypadku stosowania 7-

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT

dniowych okresów kwarantanny dla poszczególnych faz prac protetycznych czas między wizytami pacjenta wydłuży się. Przyjmując protezę do naprawy, należy ją odpowiednio odkazić, czyli umieścić w wodzie z 0,5-1 proc. roztworem nadtlenku wodoru na minimum 30 minut, a następnie szczelnie opakować do transportu. Jeżeli zachodzi konieczność pobrania wycisku należy bezwzględnie przestrzegać zasad jego dezynfekcji poprzez każdorazową wymianę płynu dezynfekującego na nowy po choćby jednorazowym jego użyciu, a wycisk należy szczelnie opakować przed przekazaniem do laboratorium techniki dentystycznej oraz poddać działaniu lampy UV-C przez 30 minut. Jednocześnie ministerstwo zaleca – w przypadku pacjentów wymagających natychmiastowego leczenia protetycznego po operacjach chirurgicznych w zakresie twarzoczaszki z powodu nowotworów – bezwzględnie zastosować rygor higieniczny w odniesieniu tak do pacjenta, personelu, jak też laboratorium techniki dentystycznej. W każdym niezbędnym przypadku leczenia protetycznego należy wziąć pod uwagę ochronę asysty, bez której zabiegi protetyczne są w większości niemożliwe do wykonania oraz konieczność dokładnego odkażenia całego gabinetu po takiej wizycie. Jak wskazał resort, elementem ryzyka jest też laboratorium techniki dentystycznej, w którym wykonuje się uzupełnienie protetyczne oraz transport między gabinetem a laboratorium, bo istnieje duże niebezpieczeństwo przeniesienia zakażenia między gabinetem stomatologicznym a laboratorium techniki dentystycznej.

Resort przypomina też, że **świadczenia periodontologiczne** obejmują: diagnostykę kliniczną i leczenie zmian na błonie śluzowej jamy ustnej, w tym zmian nowotworowych wymagających pobrania materiału do badania histopatologicznego, diagnostykę i leczenie chorób przyzębia ze względu na ryzyko progresji choroby oraz wystąpienie powikłań zarówno miejscowych, jak i ogólnych w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. W tym przypadku świadczeń istnieje możliwość wykonywania maszynowego skalingu nad– i poddziąsłowego bez piaskowania, ze względu na wytwarzanie dużej ilości drobnocząsteczkowego aerozolu. Usunięcie złogów nazębnych powinno być przeprowadzane przy odpowiednim zabezpieczeniu osoby wykonującej zabieg w maskę FFP2 lub FFP3, z poszanowaniem niniejszych zaleceń – uważa resort.

Zakres świadczeń realizowanych w gabinecie w ramach **chirurgii stomatologicznej** powinien być ograniczony do wykonywania procedur w stanach wymagających pilnej interwencji. Do procedur takich zalicza się: wewnątrz- i zewnątrzustne nacięcie ropnia, usunięcie zęba przyczynowego, usunięcie zęba zatrzymanego będącego przyczyną silnych dolegliwości bólowych lub stanu zapalnego, zabiegi leczenia torbieli i innych zmian zębopochodnych w przypadkach zropienia, pobranie wycinka lub wykonanie biopsji wycięciowej w przypadku podejrzenia zmian nowotworowych, chirurgiczne leczenie obrażeń zębowych i zębowo-wyrostkowych.

Resort nie zaleca wykonywania procedur planowych, które mogą być odroczone do czasu zniesienia stanu epidemii takich, jak usunięcie zęba ze wskazań ortodontycznych, zabiegi implantologiczne i zabiegi augmentacyjne.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT

Pacjentom ze stanem ostrym w jamie ustnej i z podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2 jako potencjalnie zakaźnym, pomoc stomatologiczna powinna być udzielana w wyznaczonych do tego celu jednostkach

Wymagane zabezpieczenie dla gabinetu przyjmującego pacjenta bez podejrzenia zakażenia SARS-CoV-2

1. **Warunki jakie powinny być spełnione w gabinecie**

Niezbędna jest standardowa wentylacja, ze stałą wymianą powietrza podczas wizyty stomatologicznej i po wyjściu pacjenta. Stąd zalecenie, aby przyjmować jednego pacjenta na godzinę. Po wyjściu pacjenta z gabinetu musi pozostać czas przeznaczony na sprzątniecie stanowiska i dezynfekcję unitu i powierzchni dotykowych, włączając klamki, uchwyty, umycie podłogi itp., oraz wymianę narzędzi. Niezbędna jest wymiana sprzętu na sterylne końcówki do turbiny, mikrosilnika, skalera oraz dmuchawki wodno-powietrznej.

2. **Ochrona osobista zespołu stomatologicznego** ze względu na wysokie ryzyko transmisji koronawirusa podczas zabiegów stomatologicznych, personel medyczny powinien być wyposażony w odzież ochronną, która zapewnia bezpieczeństwo. Stąd, zarówno lekarz dentysta jak i asystujący mu zespół powinni być zabezpieczeni:

- fartuchem jednorazowym z długim rękawem, czepkiem i ochraniaczami na buty, lub fartuchem z długim rękawem i czepkiem i ochraniaczami materiałowymi użytymi jako jednorazowe w przypadku możliwości prania w pralce znajdującej się w gabinecie;

- maską chirurgiczną;

- goglami/okularami oraz przyłbicą;

- rękawiczkami jednorazowymi (powinny pokrywać mankiet fartucha).

3. **Po wizycie pacjenta** zasadniczą kwestią jest bezpieczne zdjęcie stroju ochronnego przez personel, a to oznacza wydzielenie specjalnego pomieszczenia do tej czynności. Po zdjęciu stroju ochronnego członek zespołu stomatologicznego powinien opuścić to pomieszczenie umyć ręce i je zdezynfekować. Zużyty strój ochronny powinien być umieszczony w worku na odpady, który po wypełnieniu musi być szczelnie związany. Pomieszczenie to też powinno być zdezynfekowane i wywietrzone. Odzież ochronną materiałową należy prać w pralce w temperaturze 60^0C przez min. 40 minut.
4. **Jeden pacjent na godzinę**, bez osób towarzyszących; w przypadku dziecka jedna osoba towarzysząca – opiekun faktyczny.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT

Źródło:

ttps://www.infodent24.pl/lexdentpost/koronawirus-nareszcie-sa-wytyczne-i-zalecenia-mz-dotyczace-stomatologii,114192.html

Źródło zdjęcia: https://www.canva.com/photos/

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT